

AMÉLIE NOTHOMB

DORST

ROMAN

Ik heb altijd geweten dat ik ter dood veroordeeld zou worden. Het voordeel van die zekerheid is dat ik mijn aandacht kan richten op de dingen die er echt toe doen: de details.

Ik dacht dat mijn proces een schijnvertoning zou worden. Dat was het ook, maar op een andere manier dan ik had gedacht. In plaats van de snel afgehandelde formaliteit die ik had verwacht, kreeg ik een proces met alles erop en eraan. De officier van justitie liet niets aan het toeval over.

De getuigen à charge volgden elkaar op. Ik

kon mijn ogen niet geloven toen ik het bruidspaar van Kana, de eerste mensen voor wie ik een wonder heb verricht, zag binnenkomen.

‘Die man kan water in wijn veranderen,’ verklaarde de bruidegom ernstig. ‘Toch heeft hij tot het einde van de bruiloft gewacht om zijn gave te gebruiken. Hij verkneukelde zich in onze benardheid en onze vernedering, terwijl hij ons die zo gemakkelijk had kunnen besparen. Door zijn schuld hebben we de goede wijn na de minder goede geschonken. We waren de risee van het dorp.’

Ik keek mijn aanklager rustig in de ogen. Hij doorstond mijn blik, overtuigd van zijn grote gelijk.

De hoveling kwam vertellen over mijn onwil om zijn zoon te genezen.

‘Hoe gaat het nu met de jongen?’ kon mijn raadsman niet nalaten te vragen. Hij was de minst bekwame pro-Deoadvocaat die je je maar kunt voorstellen.

‘Uitstekend, maar daar is geen kunst aan! Met

zijn magische krachten is zoiets een makkie.’

De zevenendertig mensen die door mij waren gered, hingen hun vuile was buiten. De ex-bezetene van Kafarnaüm vond ik het vermakelijkste: ‘Sinds mijn demonen zijn uitgedreven is mijn leven ontzettend saai geworden!’

De voormalige blinde klaagde dat de wereld zo lelijk was, de voormalige melaatse verklaarde dat niemand hem nog een aalmoes gaf, de vissersvakbond van Tiberias beschuldigde me ervan één groep voor te trekken ten nadele van andere, Lazarus vertelde hoe vreselijk het was te moeten leven met een hardnekkige lijkucht.

Daar hadden ze duidelijk geen smeergeld en zelfs geen aanmoediging voor nodig gehad. Ze kwamen allemaal geheel vrijwillig tegen mij getuigen. Meer dan één vertelde wat een opluchting het was om zijn ei kwijt te kunnen in het bijzijn van de schuldige.

In het bijzijn van de schuldige.

Ik lijk kalm, maar schijn bedriegt. Het kostte me de grootste moeite om die litanie van klachten aan te horen zonder te reageren. Telkens keek ik de getuigen met alleen een uitdrukking van zachtmoedige verwondering in de ogen. Telkens doorstonden ze mijn blik laatdunkend, ze daagden me uit, tartten me.

De moeder van een kind dat ik had genezen, beschuldigde me er zelfs van dat ik haar leven had verziekt.

‘Toen de kleine ziek was, hield hij zich koest. Nu is hij een echte woelwater, die aan één stuk door gilt en krijst, ik heb geen moment rust meer, ik doe geen oog meer dicht.’

‘U had mijn cliënt toch zelf gevraagd uw zoontje te genezen?’ vroeg de pro-Deoadvoaat.

‘Hem te genezen, ja, niet hem zo onuitstaanbaar te maken als hij was voor hij ziek werd.’

‘Dat had u er dan misschien even bij moeten zeggen.’

‘Hij is toch alwetend, of niet soms?’

Een goede vraag, ik weet altijd het Τί en nooit het Πώς. Ik ken het lijdend voorwerp maar nooit de bijwoordelijke bepalingen. Dus nee, alwetend ben ik niet: ik ontdek de bijwoorden beetje bij beetje en sta telkens versteld. Het klopt dat de duivel in de details zit.

De waarheid is dat de getuigen geen aanmoediging nodig hadden om tegen me te getuigen, ze wilden het dolgraag. De gretigheid waarmee ze me allemaal beschuldigden, verbijsterde me. Temeer daar het nergens voor nodig was. Ze wisten allemaal dat ik ter dood veroordeeld zou worden.

Aan die toekomstvoorspelling is niets geheimzinnigs. Ze kenden mijn gaven en konden vaststellen dat ik die niet had gebruikt om mijn hachje te redden. Ze wisten dus precies hoe de zaak zou aflopen.

Waarom wilden ze me per se die zinloze vernedering doen ondergaan? Het raadsel van het

kwaad is niets vergeleken bij dat van de middelmatigheid. Ik merkte dat ze plezier beleefden aan hun getuigenis. Ze genoten ervan zich als klootzakken te gedragen. De enige domper op hun vreugde was dat je nauwelijks aan mij kon zien dat ik er last van had. Niet dat ik hun dat genoeg wilde ontzeggen, maar mijn verbazing was veel groter dan mijn verontwaardiging.

Ik ben een mens, niets menselijks is mij vreemd. En toch begrijp ik niet wat hen bezielde toen ze die vreselijke dingen uitkraamden. En mijn onvermogen om dat te begrijpen beschouw ik als een mislukking, een gebrek.

Pilatus had instructies gekregen met betrekking tot mij en ik zag dat hij ontstemd was. Niet dat hij ook maar enige sympathie voor mij had, maar de getuigen ergerden de verstandsmens in hem. Misleid door mijn ver-

bijsterde gezicht wilde hij me de kans geven om tegen die stroom van onzinnigheden in te gaan: 'Beklaagde, hebt u nog iets te zeggen?' vroeg hij, met de blik van een intelligent persoon die zich tot een gelijke richt.

'Nee,' antwoordde ik.

Hij schudde het hoofd, alsof hij zich afvroeg wat voor zin het had om iemand die zo onverschillig stond tegenover zijn eigen lot de reddende hand te bieden.

De waarheid is dat ik niets heb gezegd omdat ik te veel te zeggen had. En als ik iets had gezegd, dan had ik mijn minachting niet kunnen verbergen. Ik vind het vreselijk om minachting te voelen. Ik ben lang genoeg mens geweest om te weten dat je sommige gevoelens niet kunt onderdrukken. Je kunt ze beter de vrije loop laten zonder ze een strobreed in de weg te leggen: zo laten ze geen sporen na.

Minachting is een slapende demon. Een demon die niet actief is verliest al snel zijn kracht. Voor de rechter wegen woorden even

zwaar als daden. Als ik mijn minachting niet uitte, kon de demon niet actief worden.

Pilatus raadpleegde zijn adviseurs: ‘Dat onze man geen toverkunsten gebruikt om zijn vel te redden, bewijst dat die getuigenissen vals zijn.’

‘Dat is dan ook niet de reden waarom we zijn veroordeling eisen.’

‘Dat weet ik. En ik wil niets liever dan hem veroordelen. Maar ik zou het prettiger vinden als ik niet het gevoel had dat ik me daarvoor op flauwekul baseerde!’

‘In Rome wil het volk brood en spelen. Hier wil het brood en wonderen.’

‘Oké, als het een kwestie van politiek is, dan heb ik er geen moeite meer mee.’

Pilatus stond op en verklaarde: ‘Beklaagde, u wordt gekruisigd.’

Zijn sobere taalgebruik beviel me wel. Het is eigen aan het Latijn dat het zich nooit bezondigt aan pleonasmen. Ik zou het vreselijk hebben gevonden als hij had gezegd: ‘U wordt

doodgekruisigd.' Bij een kruisiging is er geen andere afloop mogelijk.

Toch kwam die uitspraak hard aan. Ik keek naar de getuigen en constateerde dat ze zich achteraf schaamden. En dat terwijl ze allemaal van tevoren wisten dat ik veroordeeld zou worden en zelfs actief op het vonnis hadden aangestuurd. Nu deden ze of ze het overdreven vonden en geschokt waren door de barbaarsheid van de straf. Sommigen probeerden mijn blik te vangen om zich te distantiëren van wat er te gebeuren stond. Ik wendde mijn ogen af.

Dat ik op die manier zou sterven wist ik niet. Het was wel even slikken. Eerst dacht ik aan de pijn. Mijn geest weigerde dienst: zoveel lijden is niet te bevatten.

De kruisdood is de straf voor de schandelijkste misdaden. Zo'n vernedering had ik niet

verwacht. Dat was dus wat ze Pilatus hadden gevraagd. Het leed geen twijfel dat hij zich daar niet tegen had verzet. Het stond vast dat hij me ter dood zou veroordelen, maar hij had bijvoorbeeld evengoed voor onthoofding kunnen kiezen. Op welk moment heb ik hem tegen mij in het harnas gejaagd? Waarschijnlijk toen ik weigerde mijn wonderen te loochenen.

Ik kon het niet ontkennen: die wonderen had ik wel degelijk verricht. En in tegenstelling tot wat de getuigen beweerden, hadden ze me ontzettend veel moeite gekost. Niemand heeft me ooit de kunst van het wonderen doen bijgebracht.

Toen kwam er een merkwaardige gedachte bij me op: op de lijdensweg die me te wachten stond, hoefde ik tenminste geen wonderen te verrichten. Ik moest het gewoon laten gebeuren.

‘Wordt hij vandaag gekruisigd?’ vroeg iemand.

Pilatus dacht even na en keek me aan. Kennelijk vond hij dat er nog iets ontbrak, want hij antwoordde: 'Nee, morgen.'

Weer alleen in mijn cel begreep ik wat hij wilde dat ik voelde: angst.